

IV

(Informacje)

INFORMACJE INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH
UNII EUROPEJSKIEJ

RADA

SPRAWOZDANIE ROCZNE Z POSTĘPÓW W REALIZACJI STRATEGII UE W ZAKRESIE
ZWALCZANIA NIELEGALNEGO GROMADZENIA BRONI STRZELECKIEJ I LEKKIEJ I AMUNICJI
DO TYCH RODZAJÓW BRONI ORAZ HANDLU NIMI – DZIAŁANIA W 2015 R.

(2017/C 115/01)

SPIS TREŚCI

	<i>Strona</i>
Wprowadzenie	3
Działania międzynarodowe	3
Działanie nr 1: Udział UE w drugim spotkaniu ekspertów rządowych w zakresie programu działania ONZ na rzecz zapobiegania nielegalnemu handlowi bronią strzelecką i lekką, zwalczania i eliminowania go we wszystkich aspektach	3
Działanie nr 2: iARMS – wspieranie utworzenia bazy danych do śledzenia i identyfikowania zagubionej, ukradzionej, sprzedanej i przemyconej broni palnej oraz wspieranie zarządzania tą bazą (iARMS)	3
Działanie nr 3: iTrace – globalny mechanizm raportowania w zakresie nielegalnych transferów broni strzeleckiej i lekkiej i innej nielegalnej broni konwencjonalnej oraz amunicji w celu zmniejszenia ryzyka nielegalnego handlu nimi	4
Działanie nr 4: Działania UE wspierające wdrożenie Traktatu o handlu bronią w ramach europejskiej strategii bezpieczeństwa	5
Działanie nr 5: Propagowanie skutecznych kontroli wywozu uzbrojenia poprzez propagowanie wśród państw trzecich zasad i kryteriów wspólnego stanowiska 2008/944/WPZiB	6
Działanie nr 6: Zwalczanie transnarodowego nielegalnego handlu bronią poprzez wdrożenie Konwencji Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej (UNTOC) i uzupełniającego ją protokołu o handlu bronią	6
Działania regionalne	7
Działanie nr 7: Działania SEESAC (Centrum Kontroli Broni Strzeleckiej i Lekkiej dla Europy Wschodniej i Południowo-Wschodniej) w zakresie rozbrojenia i kontroli zbrojeń w Europie Południowo-Wschodniej	7
Działanie nr 8: Projekt w zakresie niszczenia amunicji wybuchowej i pozostałości wojennych w Bośni i Hercegowinie (EXPLODE)	9
Działanie nr 9: Działania zmniejszające ryzyko nielegalnego handlu bronią strzelecką i lekką i jej nadmiernego gromadzenia w regionie Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE)	10
Działanie nr 10: Działania w zakresie bezpieczeństwa fizycznego i zarządzania zapasami w celu zmniejszenia ryzyka nielegalnego handlu bronią strzelecką i lekką oraz amunicją do tych rodzajów broni w regionie Sahelu ..	11

	<i>Strona</i>
Działanie nr 11: Działania Regionalnego Centrum Broni Strzeleckiej i Lekkiej (RECSA) wspierające walkę z nielegalnym gromadzeniem broni palnej i amunicji oraz z nielegalnym handlem bronią palną i amunicją w Afryce	11
Działanie nr 12: Wspieranie władz libijskich w zabezpieczaniu zapasów broni konwencjonalnej i amunicji	11
Działanie nr 13: Wsparcie UE na rzecz realizacji mandatu ECOWAS dotyczącego zapewniania pokoju, bezpieczeństwa i stabilności w regionie – pilotażowe programy zbierania broni	12
Działanie nr 14: Wsparcie UE na rzecz programu kontroli broni strzeleckiej i lekkiej w Ameryce Środkowej (CASAC)	12
Działanie nr 15: Wspieranie wdrażania w Ameryce Środkowej strategii bezpieczeństwa w zakresie zwalczania przestępstw związanych z bronią strzelecką i lekką oraz przemocy z użyciem broni, a także w zakresie zapobiegania tym zjawiskom	13
Działania w ramach umów/zorganizowanego dialogu	13
Działanie nr 16: Kwestie broni strzeleckiej i lekkiej w ramach dialogów politycznych z państwami trzecimi i organizacjami regionalnymi oraz klauzule o broni strzeleckiej i lekkiej	13
Działania w Unii Europejskiej	14
Działanie nr 17: Inicjatywy Komisji Europejskiej w zakresie walki z nielegalnym handlem bronią palną	14
ZAŁĄCZNIK	16

Wprowadzenie

Niniejsze sprawozdanie z postępów w realizacji strategii UE w zakresie zwalczania nielegalnego gromadzenia broni strzeleckiej i lekkiej (BSiL) i amunicji do tych rodzajów broni oraz handlu nimi przedstawia działania, jakie w 2015 r. przeprowadziła UE w celu wykonania planu działania zawartego w tej strategii. Zostało ono przygotowane przez stanowiący część ESDZ Dział ds. Rozbrojenia, Nieprolifracji i Kontroli Wywozu Broni, we współpracy z innymi właściwymi służbami ESDZ i Komisji Europejskiej.

W okresie sprawozdawczym UE w dalszym ciągu wspierała realizację szeregu projektów dotyczących zwalczania nielegalnego handlu BSiL i amunicją do tych rodzajów broni i ich nadmiernego gromadzenia. UE dalej poruszała też wiele kwestii związanych z BSiL i amunicją do tych rodzajów broni na wszystkich forach wielostronnych oraz w dialogach politycznych z państwami trzecimi w kontekście odpowiednich instrumentów międzynarodowych, takich jak program działania ONZ na rzecz zapobiegania nielegalnemu handlowi bronią strzelecką i lekką oraz zwalczania i eliminowania go we wszystkich aspektach (program działania ONZ), międzynarodowy instrument umożliwiający państwom identyfikowanie i śledzenie, w odpowiednim czasie i w niezawodny sposób, nielegalnej broni strzeleckiej i lekkiej (międzynarodowy instrument umożliwiający śledzenie), a także protokół przeciwko nielegalnemu wytwarzaniu i obrotowi bronią palną, jej częściami i komponentami oraz amunicją, uzupełniający Konwencję Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej (protokół ONZ o handlu bronią). Zapobieganie nielegalnemu handlowi bronią stanowi również jeden z kluczowych celów Traktatu o handlu bronią, który wszedł w życie dnia 24 grudnia 2014 r. i który ma na celu uzupełnienie i wzmocnienie programu działania ONZ.

W sprawozdaniu odzwierciedlono strukturę planu działania w ramach strategii UE dotyczącej BSiL. Cytaty z planu działania oznaczono kursywą i umieszczono w ramkach.

REALIZACJA PLANU DZIAŁANIA PRZEWDZIANYEGO W STRATEGII UE DOTYCZĄCEJ BSiL

Plan działania:

1) *Skuteczny multilateralizm służący wypracowaniu globalnych, regionalnych i krajowych mechanizmów, które mają przeciwdziałać dostawom i destabilizującemu rozprzestrzenianiu BSiL i amunicji do tych rodzajów broni*

Na szczeblu międzynarodowym

Promowanie wprowadzenia w życie programu działania ONZ na rzecz zapobiegania nielegalnemu handlowi bronią strzelecką i lekką, zwalczania i eliminowania go we wszystkich aspektach

Działanie nr 1: *Udział UE w drugim spotkaniu ekspertów rządowych w zakresie programu działania ONZ na rzecz zapobiegania nielegalnemu handlowi bronią strzelecką i lekką, zwalczania i eliminowania go we wszystkich aspektach (1–5 czerwca 2015 r. w Nowym Jorku)*

UE aktywnie uczestniczyła w drugim spotkaniu ekspertów rządowych w zakresie programu działania ONZ. W swoim oświadczeniu UE podkreśliła rolę najnowszych zmian w technologii i projektowaniu BSiL w kontekście poprawy znakowania, rejestrowania i identyfikowania broni, a także wyraziła gotowość do wspierania projektów dotyczących szczegółowego zbadania ewentualnego wykorzystywania nowych technologii w celu zabezpieczenia BSiL. UE z aprobatą odniosła się także do wzmożonych starań, jakie czyni społeczność międzynarodowa, by skuteczniej monitorować wdrażanie embarga na broń oraz dalej poprawiać jej zdolności dotyczące diagnozowania w dziedzinie zwalczania nielegalnego handlu BSiL oraz przekierowywania tych rodzajów broni. W związku z tym UE z zadowoleniem przyjęła rezolucję Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 2220 (2015) w sprawie broni strzeleckiej i lekkiej, przyjętą w dniu 22 maja 2015 r. UE z zadowoleniem przyjęła też intensywniejszą wymianę informacji i współpracę dochodzeniową między organami ścigania w odniesieniu do międzynarodowego przepływu nielegalnej broni palnej, a także zwiększenie wysiłków na rzecz śledzenia nielegalnej BSiL i amunicji w regionach dotkniętych konfliktami, przypominając w tym kontekście o bazach danych iARMS oraz iTrace (zob. poniżej).

Plan działania: wspieranie przyjęcia prawnie wiążącego międzynarodowego instrumentu umożliwiającego identyfikowanie i znakowanie BSiL oraz amunicji

Działanie nr 2: *iARMS – wspieranie utworzenia bazy danych do śledzenia i identyfikowania zagubionej, ukradzionej, sprzedanej i przemyconej broni palnej oraz wspieranie zarządzania tą bazą (iARMS)*

W ramach długookresowego komponentu Instrumentu na rzecz przyczyniania się do Stabilności i Pokoju UE nadal udzielała pomocy finansowej Interpolowi na utworzenie i uruchomienie bazy danych do śledzenia i identyfikowania zagubionej, ukradzionej, sprzedanej i przemyconej broni palnej (iARMS) za pośrednictwem systemu Interpolu I-24/7; ma

to ułatwić regionalną i ponadregionalną wymianę informacji i współpracę dochodzeniową między organami ścigania. Trzeci etap projektu rozpoczęto w grudniu 2014 r. i ma się on zakończyć na początku grudnia 2016 r. Jego celem jest utrwalenie osiągnięć pierwszych dwóch etapów, wspieranie stosowania iARMS na całym świecie i wykorzystanie synergii z powiązаныmi systemami, w UE i poza nią. Od sierpnia 2015 r. kontakta dla funkcjonariuszy organów ścigania stworzyły 144 państwa członkowskie Interpolu i w sumie zarejestrowano 1 619 kont użytkowników. Do bazy danych wprowadzono 763 537 wpisów dotyczących zagubionej, ukradzionej, sprzedanej lub przemyconej broni palnej. W systemie iARMS funkcjonariusze organów ścigania przeprowadzili 6 697 wyszukiwań i złożyli 4 296 wniosków o śledzenie. W wyniku wyszukiwania uzyskano 50 trafień, z których 5 zostało potwierdzonych, a w sprawie 45 nadal toczą się postępowania przygotowawcze (stan z jesieni 2015 r.). Udzielono odpowiedzi na 872 wnioski o śledzenie. Interpol wykorzystał dane pochodzące z systemu iARMS do przeanalizowania znanych szlaków przemytu do i z Panamy.

Skuteczność bazy danych zależy od rzetelności jej zawartości oraz od jej regularnego wykorzystywania przez wykwalifikowanych użytkowników. Z myślą o poprawie jakości zawartości i regularnym wykorzystywaniu bazy danych w ramach projektu przeprowadzono szkolenie użytkowników iARMS, którego celem było umożliwienie im przeprowadzenia w bazie danych konkretnych działań dotyczących tworzenia wpisów, aktualizacji, wyszukiwania, sprawozdawczości oraz zarządzania wnioskami o śledzenie, a także zapewniono rozmaite funkcje pomocy. Przeprowadzono siedem warsztatów szkoleniowych, z czego pięć miało wymiar regionalny (w Kamerunie dla Afryki Zachodniej, w Salwadorze dla Ameryki Łacińskiej, w Zimbabwie dla Afryki Południowej i dwa w Lyonie dla Europy), a dwa – wymiar krajowy (Portugalia i Francja).

Plan działania: wzmocnienie i wspieranie mechanizmów sankcji i systemów ich kontrolowania

Działanie nr 3: iTrace – globalny mechanizm raportowania w zakresie nielegalnych transferów broni strzeleckiej i lekkiej i innej nielegalnej broni konwencjonalnej oraz amunicji w celu zmniejszenia ryzyka nielegalnego handlu nimi (Decyzja Rady 2013/698/WPZiB ⁽¹⁾) oraz decyzja Rady 2015/1908/WPZiB ⁽²⁾)

Od 2013 r. UE wspiera **iTrace** – globalny mechanizm raportowania w zakresie nielegalnych transferów BSIL i innej nielegalnej broni konwencjonalnej i amunicji, wdrażany przez Conflict Armament Research (CAR). System ten ma na celu identyfikowanie i śledzenie nielegalnej BSIL i amunicji przez badania terenowe w dotkniętych konfliktami regionach, gdzie lokalne organy ścigania często nie posiadają zdolności w zakresie identyfikowania. CAR ściśle współpracuje z rządami, zespołami monitorującymi sankcje ONZ oraz z operacjami pokojowymi. Informacje dotyczące struktury handlu i przekierowywania ujawnione przez iTrace wykorzystywane są do zwiększania skuteczności środków kontroli zbrojeń, takich jak kontrole wywozu i zarządzanie zapasami. Celem inicjatywy jest także wykrywanie i powstrzymanie przekierowywania broni. iTrace ma również pomóc w monitorowaniu wdrażania Traktatu o handlu bronią, dostarczać wyczerpujących informacji umożliwiających przeprowadzenie przeglądów wdrażania tego traktatu oraz zwiększyć zdolności rządów poszczególnych państw do przewidzenia skutków decyzji o udzieleniu pozwolenia na wywóz uzbrojenia.

W 2015 r. CAR przeprowadził w ramach iTrace badania terenowe w Czadzie, Demokratycznej Republice Konga, Egipcie, Iraku, na Jamajce, w Kolumbii, Libanie, Libii, Mali, Mjanmie/Birmie, Nepalu, Nigrze, Republice Środkowoafrykańskiej, Somalii, Somalilandzie, Sudanie Południowym, Sudanie, Syrii, Republice Wybrzeża Kości Słoniowej, Zjednoczonych Emiratach Arabskich i Ugandzie. Ogółem zespoły dochodzeniowe CAR sporządziły dokumentację dotyczącą ponad 130 000 pozycji (broni, amunicji, opakowań, pojazdów i powiązanego materiału). CAR w sposób ciągły weryfikuje te informacje i wprowadza je do systemu iTrace.

Ponadto w 2015 r. CAR zaprezentował system iTrace na różnorodnych imprezach międzynarodowych w różnych regionach świata, w tym:

- podczas konferencji SEESAC poświęconej pozwoleniom na wywóz broni, zorganizowanej w Tiranie (Albania),
- misji UNSOM w Somalii,
- służbie UNMAS w Bamako (Mali),
- Wspólnej Agencji ds. Ograniczania Skuteczności Improwizowanych Urządzeń Wybuchowych (JIEDDA) oraz Agencji Wywiadu Wojskowego w Waszyngtonie,
- Ośrodkowi Badań nad Bezpieczeństwem Globalnym im. Henry'ego L. Stimsona w Waszyngtonie,

⁽¹⁾ Dz.U. L 320 z 30.11.2013, s. 34.

⁽²⁾ Dz.U. L 278 z 23.10.2015, s. 15.

- wojskowej misji doradczej Unii Europejskiej w Republice Środkowoafrykańskiej (EUMAM RCA) w Bangi,
- delegaturze UE w Bejrucie,
- podczas dwóch prezentacji na drugim spotkaniu ekspertów rządowych programu działań ONZ.

CAR wzmocnił również wymianę informacji z zespołami monitorowania sankcji ONZ, udzielając sześciu z nim bezpośredniej pomocy. Zespoły te oparły się na wynikach projektu iTrace w czterech ostatnich sprawozdaniach przedłożonych Radzie Bezpieczeństwa: Al-Kaida oraz związane z nią osoby i podmioty (S/2014/815), grupa ekspertów ds. DRK (S/2015/19), panel ekspertów ds. Sudanu (S/2015/31) oraz grupa ekspertów ds. Wybrzeża Kości Słoniowej (S/2015/252).

Szerokim echem w międzynarodowych mediach odbiła się także przygotowana przez CAR seria opracowań pt. *Dispatches from the Field* („Z placu boju”). Dotyczy to m.in. dwóch opracowań, które ukazały się w okresie objętym niniejszym sprawozdaniem: *Islamic State weapons in Kobane* („Broń Państwa Islamskiego w Kobane”), w którym szczegółowo przedstawiono broń przejętą od sił Państwa Islamskiego, co zostało udokumentowane przez zespół dochodzeniowy CAR w 48 miejscach w Kobane i poza nim, oraz *Weapons and Ammunition Airdropped to SPLA-iO Forces in South Sudan* („Broń i amunicja zrzucona z powietrza siłom SPLA-iO w Sudanie Południowym”), w którym przedstawiono dowody na to, że Sudan dostarcza broń siłom rebelianckim w Sudanie Południowym.

UE zagwarantowała swoje wsparcie dla drugiej fazy projektu iTrace poprzez nową decyzję Rady (2015/1908/WPZiB) przyjętą w dniu 22 października 2015 r.

Plan działania: wspierać zaostrzenie kontroli wywozu i propagowanie kryteriów ustanowionych w Kodeksie postępowania w sprawie wywozu uzbrojenia

Kontrola wywozu, przywozu, tranzytu i przeładunku broni ma kluczowe znaczenie dla zapobiegania przekierowywaniu BSIL oraz wykorzystywaniu jej do celów związanych z przestępczością lub terroryzmem; program działania ONZ wyraźnie ujmuje tę kwestię. Dlatego UE wspiera państwa – na ich wniosek – w dążeniu do wzmocnienia ich systemów kontroli transferu broni. Działania w ramach odnośnych projektów realizowane są na całym świecie i obejmują pomoc w sporządzaniu aktów prawnych, szkolenia i wymiany najlepszych praktyk wśród specjalistów ds. kontroli wywozu. Podmiotem wdrażającym jest niemiecki Federalny Urząd Gospodarki i Kontroli Eksportu (BAFA), wspierany przez zajmujących się kontrolą eksportu urzędników z innych państw członkowskich UE. Międzynarodową normę kontroli wywozu broni, używaną w działaniach informacyjnych, stanowi Traktat o handlu bronią. Kraje w sąsiedztwie UE otrzymujące pomoc mogą również zwrócić się o wsparcie w celu zapoznania się z unijnym systemem kontroli wywozu uzbrojenia objętym wspólnym stanowiskiem Rady 2008/944/WPZiB⁽³⁾.

Działanie nr 4: Działania UE wspierające wdrożenie Traktatu o handlu bronią w ramach europejskiej strategii bezpieczeństwa (decyzja Rady 2013/768/WPZiB⁽⁴⁾)

Aby przyczynić się do wdrażania i upowszechniania Traktatu o handlu bronią, Rada UE przyjęła w 2013 r. ambitny program wsparcia dla państw niebędących członkami UE. Szereg państw niebędących członkami UE otrzymuje, na swój wniosek, wsparcie w ramach tego programu służące wzmocnieniu ich systemów kontroli transferu broni zgodnie z wymogami Traktatu o handlu bronią. Projekt jest realizowany przez niemiecki Federalny Urząd Gospodarki i Kontroli Eksportu (BAFA).

W 2015 r. zorganizowano wizyty pomocowe w kontekście ATT na Jamajce (styczeń), w Peru (maj), Senegal (luty), Burkina Faso (lipiec), Ghanie (lipiec), na Filipinach (styczeń) i w Gruzji (wrzesień). We wszystkich tych krajach odbyły się wizyty służące ocenie pierwszych potrzeb i wizyty mające pomóc w określeniu priorytetowych obszarów konkretnej współpracy. Unijne zespoły wsparcia spotkały się z głównymi podmiotami krajowymi zaangażowanymi we wdrażanie Traktatu o handlu bronią; w niektórych ze wspomnianych krajów ustalone obszary priorytetowe zostały już ujęte w harmonogramie pomocy, który będzie podstawą długoterminowej współpracy z UE.

⁽³⁾ Dz.U. L 335 z 13.12.2008, s. 99.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 341 z 18.12.2013, s. 56.

Oprócz wizyt pomocowych zorganizowano cztery seminaria regionalne jako część działań UE wspierających wdrożenie Traktatu o handlu bronią:

- dla członków ECOWAS i pięciu krajów sąsiednich (Mauretania, Kamerun, Czad, Gabon i Gwinea Równikowa) w Dakarze w dniach 5–6 maja 2015 r.,
- dla państw członkowskich Regionalnego Ośrodka ONZ ds. Pokoju i Rozbrojenia w Azji i w rejonie Pacyfiku (UNRCPD) (z wyjątkiem Tadżykistanu, Turkmenistanu, Kazachstanu, Kirgistanu i Uzbekistanu) w Manili w dniach 10–11 maja 2015 r.,
- dla krajów afrykańskich (z wyjątkiem Mauretanii, Kamerunu, Czadu, Gabonu i Gwinei Równikowej) w Pretorii w dniach 23–24 września 2015 r.,
- w Togo w dniach 15–16 października 2015 r. w ramach działań *ad hoc* poszczególnych krajów zorganizowano *Séminaire de Sensibilisation des Parlementaires sur le Traité sur le Commerce des Armes*.

Włączenie BSiL do zakresu Traktatu o handlu bronią jest kwestią o pierwszorzędym znaczeniu, a bardziej rygorystyczne weryfikacje legalnych międzynarodowych transferów BSiL polegające na przykład na solidniejszych kontrolach i zabezpieczeniach względem użytkownika końcowego, jak również na zastosowaniu środków minimalizujących przekierowywanie broni, mogą w jeszcze większym stopniu ograniczyć ryzyko przenikania BSiL na nielegalny rynek. Traktat o handlu bronią uzupełni i umocni zatem inne odpowiednie instrumenty ONZ, takie jak program działania ONZ oraz protokół ONZ o handlu bronią.

Działanie nr 5: Propagowanie skutecznych kontroli wywozu uzbrojenia poprzez propagowanie wśród państw trzecich zasad i kryteriów wspólnego stanowiska 2008/944/WPZiB (decyzja Rady 2012/711/WPZiB ⁽⁵⁾ i 2015/2309/WPZiB ⁽⁶⁾)

W grudniu 2014 r. zakończono wdrażanie decyzji Rady 2012/711/WPZiB w sprawie wsparcia dla działań Unii mających na celu propagowanie wśród państw w sąsiedztwie UE kontroli wywozu uzbrojenia oraz zasad i kryteriów wspólnego stanowiska 2008/944/WPZiB. Niemiecki Federalny Urząd Gospodarki i Kontroli Eksportu (BAFA) przeprowadzał działania informacyjne dotyczące kontroli wywozu broni. Działanie to było kontynuacją wspólnego działania 2009/2012/WPZiB. W dniu 10 grudnia 2015 r. przyjęto nową decyzję Rady (2015/2309/WPZiB) wspierającą skuteczną kontrolę wywozu broni, a techniczną realizację tej decyzji Rada powierzyła BAFA.

Decyzja ma na celu propagowanie skutecznych kontroli wywozu broni przez państwa niebędące członkami UE, zgodnie nie tylko z zasadami określonymi we wspólnym stanowisku 2008/944/WPZiB, lecz również w Traktacie o handlu bronią, oraz wspieranie wysiłków tych państw w wymiarze wewnętrznym i regionalnym, by handel bronią konwencjonalną stał się bardziej odpowiedzialny i przejrzysty. Beneficjentami tych działań są między innymi państwa Europy Południowo-Wschodniej (Albania, Bośnia i Hercegowina, była jugosłowiańska republika Macedonii, Chorwacja, Czarnogóra i Serbia), położone nad Morzem Śródziemnym państwa w Afryce Północnej objęte europejską polityką sąsiedztwa (Algieria, Egipt, Libia, Maroko i Tunezja) i objęte europejską polityką sąsiedztwa państwa w Europie Wschodniej i na Kaukazie (Armenia, Azerbejdżan, Białoruś, Gruzja, Republika Mołdawii i Ukraina).

Plan działania: propagować ratyfikację Protokołu przeciwko nielegalnemu wytwarzaniu i obrotowi bronią palną

Działanie nr 6: Zwalczanie transnarodowego nielegalnego handlu bronią przez wdrożenie Konwencji Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej (UNTOC) i uzupełniającego ją protokołu o handlu bronią

Program ten był wspierany w ramach długoterminowego komponentu Instrumentu na rzecz Przyczyniania Się do Stabilności i Pokoju (IcSP), który dotyczy zagrożeń globalnych i transregionalnych, a wcześniej znany był jako Instrument na rzecz stabilności (IfS). Był realizowany przez Biuro Narodów Zjednoczonych ds. Narkotyków i Przestępczości (UNODC), począwszy od marca 2011 r., aż do lipca 2015 r., w celu zapobiegania międzynarodowemu nielegalnemu handlowi bronią palną i zwalczania tego procederu przez propagowanie ratyfikacji i wprowadzania w życie protokołu o handlu bronią. Program skierowany był do 8 państw w Afryce Zachodniej i 7 państw w Ameryce Południowej i na Karaibach i zapewniał państwom uczestniczącym w tym projekcie wsparcie ustawodawcze odpowiednie do ich potrzeb, aby pomóc im w zmianie

⁽⁵⁾ Dz.U. L 321 z 20.11.2012, s. 62.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 326 z 11.12.2015, s. 56.

istniejącego lub w przyjęciu nowego ustawodawstwa krajowego do celów wprowadzania w życie postanowień protokołu o handlu bronią.

Projekt zapewnił wsparcie ustawodawcze 5 państwom w Afryce Zachodniej: Beninowi, Burkinie Faso, Mauretanii, Senegalowi i Togo, oraz 5 państwom w Ameryce Południowej: Argentynie, Boliwii, Ekwadorowi, Paragwajowi i Urugwajowi, w zakresie przeglądu i opracowywania przepisów krajowych, a niektórym z nich (Beninowi, Mauretanii, Togo i Senegalowi) w ostatecznym zredagowaniu ustawy oraz przedłożeniu jej właściwym organom ustawodawczym – w celu jej przyjęcia. W Argentynie pomoc ustawodawcza skupiła się na włączeniu pojęcia przestępstwa nielegalnego handlu do nowego projektu kodeksu karnego.

Jeśli chodzi o budowanie zdolności, funkcjonariuszy organów ścigania z Afryki Zachodniej (Ghana, Burkina Faso, Senegal, Benin i Togo) oraz z Ameryki Południowej (Argentyna, Boliwia, Brazylia, Chile, Ekwador i Paragwaj) przeszkolono w dziedzinie dochodzeń i ścigania w sprawach związanych z handlem bronią. Szkolenia te zapewniły osobom zajmującym się wymiarem sprawiedliwości w sprawach karnych solidne podstawy, jeśli chodzi o główne umiejętności niezbędne w prowadzeniu dochodzeń dotyczących nielegalnego handlu bronią i innych powiązanych przestępstw.

Ponadto w ramach wspomnianego projektu konsekwentnie dążono do współpracy z krajowymi i regionalnymi organami społeczeństwa obywatelskiego i parlamentarzystami, aby zwiększyć wiedzę na temat kwestii BSiL oraz wzmocnić uczestnictwo i nadzór społeczeństwa obywatelskiego w procesie wdrażania strategii dotyczących broni palnej. Współpracę z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego kontynuowano zarówno przez angażowanie ich w działania w zakresie pomocy ustawodawczej, jak i poprzez specjalne moduły szkoleniowe przeznaczone dla organizacji pozarządowych. UNODC kontynuowało także gromadzenie i analizowanie danych dotyczących zajętej broni palnej, jej części i komponentów oraz amunicji, do celów badań nad handlem bronią rozpoczętych pod koniec 2013 r. Badania te mają służyć lepszemu zrozumieniu problemu handlu bronią, ujawnieniu ewentualnych tras nielegalnego handlu bronią palną i wskazaniu nowych lub pojawiających się tendencji w tym handlu, a także określenie wzajemnych powiązań i transnarodowego charakteru tego zjawiska. Będące wynikiem tych prac „Badanie dotyczące transnarodowego charakteru, szlaków i metod nielegalnego handlu bronią” zostało opublikowane pod koniec 2015 r.⁽⁷⁾

1) Skuteczny multilateralizm służący wypracowaniu globalnych, regionalnych i krajowych mechanizmów, które mają przeciwdziałać dostawom i destabilizującemu rozprzestrzenianiu BSiL i amunicji do tych rodzajów broni

Plan działania: Na szczeblu regionalnym

Konkretne projekty pomocy UE na rzecz państw trzecich i organizacji regionalnych

a) Bałkany Zachodnie

Działanie nr 7: Działania SEESAC (Centrum Kontroli Broni Strzeleckiej i Lekkiej dla Europy Wschodniej i Południowo-Wschodniej) w zakresie rozbrojenia i kontroli zbrojeń w Europie Południowo-Wschodniej (decyzja Rady 2013/730/WPZiB⁽⁸⁾)

Centrum Kontroli Broni Strzeleckiej i Lekkiej dla Europy Wschodniej i Południowo-Wschodniej (SEESAC) dąży do wzmocnienia zdolności podmiotów krajowych i regionalnych do kontroli oraz ograniczenia rozprzestrzeniania i niewłaściwego wykorzystywania broni strzeleckiej i lekkiej, przyczyniając się do większej stabilności, bezpieczeństwa i rozwoju Europy Południowo-Wschodniej i Wschodniej. SEESAC funkcjonuje na mocy mandatu powierzonego mu przez Program Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju (UNDP) oraz Radę Współpracy Regionalnej (RCC).

Decyzja Rady 2013/730/WPZiB była już trzecią decyzją na rzecz wsparcia działań SEESAC w obszarze tematycznym związanym z kontrolą BSiL po wspólnych działaniach 2002/842/WPZiB⁽⁹⁾ i 2010/179/WPZiB⁽¹⁰⁾. SEESAC realizuje działania – przewidziane w obecnej decyzji Rady – w Albanii, Bośni i Hercegowinie, byłej jugosłowiańskiej republice Macedonii, Czarnogórze, Kosowie⁽¹¹⁾, Republice Mołdawii oraz Republice Serbii.

⁽⁷⁾ Badanie UNODC dotyczące broni palnej w 2015 r.

⁽⁸⁾ Dz.U. L 332 z 11.12.2013, s. 19.

⁽⁹⁾ Dz.U. L 289 z 26.10.2002, s. 1.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. L 80 z 26.3.2010, s. 48.

⁽¹¹⁾ Odniesienia do Kosowa należy rozumieć w kontekście rezolucji Rady Bezpieczeństwa 1244 (1999)

Bezpieczeństwo fizyczne i zarządzanie zapasami

W 2015 r. SEESAC pomyślnie zakończyło (rozpoczęty w 2014 r.) proces instalacji 19 drzwi ochronnych w czterech magazynach ministerstwa obrony Bośni i Hercegowiny. Po misji oceniającej i wizycie na miejscu w Republice Mołdawii, uzgodniono z ministerstwem obrony, że rozpocznie się modernizacja pod kątem bezpieczeństwa dwóch magazynów amunicji/BSiL w Kiszyniowie i Bulboace. W byłej jugosłowiańskiej republice Macedonii w ramach projektu nadal modernizuje się pod kątem bezpieczeństwa dwa magazyny: Orman i Erebinio. W marcu 2015 r. w byłej jugosłowiańskiej republice Macedonii pomyślnie zorganizowano pięciodniowy kurs z zakresu bezpieczeństwa fizycznego i zarządzania zapasami (PSSM): miał on istotne znaczenie nie tylko dla poprawy wiedzy na temat PSSM wśród pracowników odpowiedzialnych za bezpieczeństwo zapasów, lecz także dla wzmocnienia inwestycji w ramach projektu na rzecz modernizacji infrastruktury bezpieczeństwa magazynowania. SEESAC rozpoczęło ponadto planowanie regionalnego szkolenia w zakresie bezpieczeństwa fizycznego i zarządzania zapasami w celu wzmocnienia zdolności personelu, któremu powierzono zadanie zarządzania zapasami BSiL i amunicji.

Zniszczenie nadwyżek BSiL i amunicji do tych rodzajów broni

W pierwszej połowie 2015 r. SEESAC otrzymało ostateczne potwierdzenie z ministerstwa obrony Albanii, że w ramach projektu zostanie zniszczonych 5 400 sztuk broni. Ponadto przy wsparciu SEESAC w Czarnogórze i Kosowie podczas dwóch oddzielnych imprez z okazji 9 lipca – Międzynarodowego Dnia Niszczenia Broni – zniszczono 2 656 sztuk broni strzeleckiej i lekkiej i 2 048 części i komponentów. W Mołdawii, Serbii i byłej jugosłowiańskiej republice Macedonii postęp działań w ramach tego komponentu uległ jednak spowolnieniu, z powodu niestabilności politycznej lub wymiany personelu.

Ulepszenie znakowania i identyfikowania BSiL

W całym regionie zwiększono zdolności w zakresie znakowania i identyfikowania. W Albanii w 6 komendach policji i 27 posterunkach policji w całym kraju rozmieszczono 56 komputerów, 56 zasilaczy UPS, 28 drukarek i 9 skanerów, natomiast 72 użytkowników przeszkolono w zakresie oprogramowania elektronicznego rejestru broni. Wizyty kontrolne przeprowadzone przez SEESAC w 49 albańskich posterunkach policji wykazały, że nowy elektroniczny rejestr broni jest sprawny i znacznie poprawił rejestrowanie broni przez policję. Ponadto podczas ośmiu warsztatów zorganizowanych na terenie całego Kosowa przeszkolono 166 funkcjonariuszy policji w zakresie obowiązujących procedur działania (SOP) w dziedzinie identyfikowania BSiL.

W byłej jugosłowiańskiej republice Macedonii udzielono wsparcia delegacji ekspertów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, tak by mogli oni przyrzeć się praktycznemu stosowaniu elektronicznego rejestru broni palnej w austriackim Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i rozwiązać swoje problemy techniczne i prawne. Bośni i Hercegowinie dostarczono pełny zestaw wymaganego sprzętu i jest on tam obecnie wykorzystywany.

Zacieśnianie współpracy regionalnej w kwestiach BSiL

W Serbii pomyślnie sfinalizowano procedurę udzielania zamówienia oraz zainstalowano sprzęt dla laboratorium balistycznego w ramach krajowego centrum medycyny sądowej (FNC); pomyślnie zakończyło się również trzecie posiedzenie ekspertów ds. broni palnej z Europy Południowo-Wschodniej (SEEFEN) zorganizowane w Belgradzie z udziałem wysokiej rangi ekspertów ds. broni palnej ze służb policji, służb celnych i prokuratorów. W dwuletnim sprawozdaniu Sekretarza Generalnego ONZ w zakresie BSiL zwrócono również uwagę na sieć SEEFEN jako przykład dobrej praktyki w zakresie współpracy w dziedzinie egzekwowania prawa i dochodzeń skoncentrowanej na wymianie informacji. SEESAC wzmocniło też partnerstwa strategiczne z Europolem i Interpolem. Zorganizowano też pierwszy dzień wspólnych działań między SEEFEN i UE, co zapoczątkowało ściślejszą współpracę między regionem Europy Południowo-Wschodniej, Europolem i państwami członkowskimi UE.

Na mocy decyzji Rady upoważniono także SEESAC do działań na rzecz utworzenia regionalnej sieci ds. broni palnej. W związku z tym w Budwie, w Czarnogórze, odbyło się czwarte regionalne posiedzenie komisji ds. BSiL. W maju SEESAC zainicjowało „South East Europe Arms Law Compendium”, którego celem jest wspieranie harmonizacji ustawodawstwa dotyczącego wywozu i kontroli broni w Europie Południowo-Wschodniej. Compendium jest dostępne publicznie w internecie w językach oryginału i w języku angielskim. Ponadto projekt ułatwił: 1) dwie wizyty służące wymianie doświadczeń między partnerami z ministerstw obrony Bośni i Hercegowiny i Albanii oraz między partnerami ze służb policyjnych Albanii i Kosowa; 2) wymianę ekspercką między urzędnikami z krajowych komisji ds. BSiL w Bośni i Hercegowinie, Serbii i Czarnogórze a przedstawicielami Mołdawii z różnych ministerstw resortowych. Na posiedzeniach, które odbyły się w Republice Mołdawii, urzędnicy z tego kraju mogli dowiedzieć się o nowych faktach i zdobyć wiedzę

fachową odnośnie do konkretnych aspektów kontroli broni, jak również tworzenia własnej komisji ds. BSiL. Ponadto rozpoczęto opracowywanie analizy krajowych dokumentów strategicznych uwzględniającej problematykę płci w dziedzinie kontroli BSiL w Europie Południowo-Wschodniej.

Wspieranie zbierania i rejestrowania BSiL znajdującej się w nielegalnym posiadaniu ludności cywilnej krajów Europy Południowo-Wschodniej

W 2015 r. SEESAC cały czas wspierało realizację kampanii na Bałkanach Zachodnich na rzecz zbierania BSiL i podnoszenia świadomości w odniesieniu do tego tematu. W 2015 r. SEESAC zapewniło również Czarnogórze i Serbii wsparcie eksperckie i techniczne podczas prowadzonych przez nie kampanii publicznych i informacyjnych na rzecz legalizacji i zbierania broni. Ludność cywilna w Czarnogórze zwróciła od początku kampanii około 1 004 sztuk broni palnej, 153 min i urządzeń wybuchowych, 577 sztuk broni oraz 14 963 pocisków różnych kalibrów. Do końca kampanii wydobyto w sumie 7 545 sztuk BSiL i urządzeń wybuchowych pochodzących z nielegalnych przepływów w Serbii. Ponadto w Serbii przeszkolono 200 funkcjonariuszy policji w zakresie wdrożenia nowej ustawy o broni i amunicji, natomiast 13 dziennikarzy z głównych mediów w Europie Południowo-Wschodniej przeszkolono w zakresie identyfikacji BSiL i amunicji.

W swoich działaniach związanych z kontrolą BSiL SEESAC stosuje podejście uwzględniające problematykę płci. Na Bałkanach prywatna broń palna (legalna i nielegalna) w znacznym stopniu przyczynia się do przemocy domowej: jako narzędzie skutkującej śmiercią przemocy, w szczególności wobec kobiet, lecz również jako czynnik niezbrojonej przemocy domowej. SEESAC aktywnie propaguje równość szans kobiet w organach ścigania i tworzenie jednostek policji zajmujących się przemocą domową złożonych wyłącznie z kobiet. Podczas podnoszenia świadomości na temat zagrożeń związanych z bronią w domu i promowania odpowiedzialnego posiadania broni („bezpieczeństwo fizyczne i zarządzanie zapasami w domu”) SEESAC stwierdziło, że uwzględniające problematykę płci kampanie skierowane do kobiet są o wiele skuteczniejsze w osiągnięciu pożądanych rezultatów. Aby propagować podejście uwzględniające problematykę płci i przekonać zainteresowane podmioty w dziedzinie prac nad kontrolą broni, SEESAC podkreśla, jak ważne są badania naukowe i dane dotyczące przemocy z użyciem broni wywierającej wpływ na problematykę płci oraz sposobu jej zwalczania, wymagającego uwzględniania tej problematyki, aby odnieść sukces.

Działanie nr 8: Projekt w zakresie niszczenia amunicji wybuchowej i pozostałości wojennych w Bośni i Hercegowinie (EXPLODE)

Również w 2015 r. kontynuowano wdrażanie projektu następczego – w ramach komponentu Instrumentu na rzecz przyczyniania się do Stabilności i Pokoju (IcSP) dotyczącego reagowania kryzysowego – skupiającego się na ochronie, bezpieczeństwie oraz perspektywach rozwojowych osób i lokalnych społeczności, zagrożonych przypadkowymi wybuchami w magazynach amunicji w Bośni i Hercegowinie. Według szacunków Bośnia i Hercegowina ma ponad 24 000 ton zapasów amunicji wojskowej, spośród których ponad 17 000 ton to materiały chemicznie niestabilne i stwarzające wysokie ryzyko niekontrolowanego wybuchu, co potencjalnie mogło prowadzić do ofiar w ludziach i mieć negatywne skutki dla regionu. Ministerstwo Obrony Bośni i Hercegowiny nie dysponuje wystarczającymi zdolnościami, możliwościami i zasobami finansowymi, by zagwarantować odpowiednie standardy w magazynach, i w związku z tym liczy na pomoc unijną i międzynarodową w przyspieszeniu usuwania i niszczenia niewybuchów i wybuchowych pozostałości wojennych oraz w zapewnieniu większego bezpieczeństwa zapasów.

Dzięki działaniom realizowanym w ramach tego projektu udało się w istotnym stopniu zmniejszyć zapasy amunicji. Między październikiem a grudniem 2015 r. usunięto znaczną liczbę systemów raketowych z wykorzystaniem zdolności i usług przedsiębiorstwa branży obronnej Pretis. Podczas wspólnych działań prowadzonych w ramach projektów EXPLODE i Pretis usunięto – w sposób bezpieczny i przyjazny dla środowiska – 4 641 sztuk systemów raketowych. Do końca realizacji projektu EXPLODE poczynione zostaną istotne postępy pod względem usuwania nadwyżek niebezpiecznej amunicji. Do końca sierpnia 2016 r. planuje się usunięcie fosforu białego, złożonych systemów raketowych i min przeciwczołgowych. W 2015 r. w ramach realizacji projektu i jego komponentu dotyczącego rozwoju zdolności działaniami objęto ponad 100 uczestników, zapewniając partnerom projektu ukierunkowaną wiedzę fachową w dziedzinie zarządzania zapasami oraz dostosowując stosowane przez nich praktyki do międzynarodowych wytycznych technicznych dotyczących amunicji. W ramach komponentu dotyczącego modernizacji infrastruktury przeprowadzono działania w zakresie bezpieczeństwa w 68 obiektach. Obiekty te zostały zmodernizowane i dostosowane do międzynarodowych norm bezpieczeństwa. Ponadto w obiekcie służącym do usuwania amunicji wojskowej TROM w miejscowości Doboj poprawiono warunki bezpieczeństwa i higieny pracy, zmniejszono ryzyko nieplanowanego wybuchu oraz podniesiono poziom ogólnego bezpieczeństwa. Działania w ramach projektu EXPLODE były ściśle skoordynowane z działaniami prowadzonymi w ramach SEESAC.

b) region OBWE**Działanie nr 9: Działania zmniejszające ryzyko nielegalnego handlu BSiL i jej nadmiernego gromadzenia w regionie Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE) (decyzja Rady 2012/662/WPZIB⁽¹²⁾)**

W okresie objętym sprawozdaniem kontynuowano również działania zmniejszające ryzyko nielegalnego handlu BSiL i jej nadmiernego gromadzenia w regionie Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE).

Zarządzanie zapasami

Jeżeli chodzi o modernizację systemów bezpieczeństwa składów broni i amunicji konwencjonalnej w Kirgistanie, OBWE – po przyjęciu przez właściwe instytucje krajowe ram regulacyjnych dotyczących realizacji działań na terytorium kraju – zakończyła procedurę przetargową w celu wyłonienia przedsiębiorstw, które miały się zająć modernizacją obiektu i systemów bezpieczeństwa jednego składu w miejscowości Koi-Tash (prace rozpoczęły się w sierpniu 2015 r.) oraz przebudową trzech istniejących składów (prace rozpoczęły się we wrześniu 2015 r.).

Niszczenie nadwyżek BSiL

W Kirgistanie i na Białorusi podjęto działania służące zniszczeniu nadwyżek BSiL, tak aby zapobiec przekierowywaniu takiej broni do nielegalnego handlu. W Kirgistanie w sierpniu 2015 r. rząd zatwierdził – po roku przeglądu i konsultacji – dekret w sprawie usunięcia nadwyżek broni. Proces ten wsparła OBWE poprzez przeprowadzenie pięciu rund obrad okrągłego stołu z udziałem wszystkich odpowiednich agencji posiadających BSiL w kraju oraz poprzez zapewnienie pomocy ekspertów w opracowywaniu tego dekretu. Wykonanie dekretu uzależnione było od opracowania i przyjęcia przez rząd dwóch instrukcji (wrzesień–październik 2015 r.), po czym nastąpiło rzeczywiste zniszczenie nadwyżek broni w Kirgistanie (listopad 2015 r.).

Na Białorusi, gdzie w wyniku konsultacji z Ministerstwem Obrony stwierdzono, że około 12 000 sztuk BSiL stanowi nadwyżki, OBWE zapewni – za pośrednictwem UNDP Białoruś – sprzęt do usuwania nadwyżek BSiL. Po kilku posiedzeniach OBWE i Ministerstwo Obrony osiągnęły porozumienie w sprawie niezbędnego sprzętu: zdecydowano, że OBWE dostarczy białoruskiemu Ministerstwu Obrony 3 przecinarki plazmowe, 3 stoły spawalnicze, 6 wózków widłowych, 3 prasy podłogowe, 3 szlifierki kątowe, 6 pił tarczowych, a także sprzęt ochronny (okulary ochronne, nauszники ochronne przeciwhałasowe, kaski spawalnicze itd.). Zamówienie na ten sprzęt zostanie zorganizowane przez UNDP Białoruś. Działania w ramach omawianego projektu dotyczące poprawy bezpieczeństwa fizycznego magazynów BSiL prowadzono w odniesieniu do dwóch dużych składów w Homlu i Kołosowie. Bliskie ukończenia są roboty polegające na zainstalowaniu alarmowego systemu przeciwpożarowego i systemu bezpieczeństwa w magazynie w Homlu, a w jednym z magazynów BSiL w Kołosowie przeprowadzono naprawy. Odbył się międzynarodowy przetarg na kapitalny remont jednego z magazynów BSiL w Kołosowie.

Znakowanie, rejestrowanie i identyfikowanie

Jeżeli chodzi o wprowadzenie oprogramowania do zarządzania spisem BSiL służącego usprawnieniu zarządzania zapasami, rejestrowania i identyfikowania broni – na podstawie przeglądu aplikacji i informacji zwrotnych przekazanych przez ekspertów w Bośni i Hercegowinie, na Białorusi, w Republice Mołdawii i Tadżykistanie – zakończono prace nad nową wersją tego oprogramowania. Oprogramowanie to przetłumaczono także na język rumuński i tadżycki. OBWE zorganizowała także szkolenie dla członków sił zbrojnych Bośni i Hercegowiny dotyczące stosowania zmodernizowanego oprogramowania do rejestrowania broni. Aplikację tę zaprezentowano również ministerstwu obrony Gruzji i Ukrainy. Ponadto 30 komputerów i 30 drukarek dostarczono mołdawskiemu Ministerstwu Obrony, a w dniach 13–17 lipca i w 19–23 października członkowie sił zbrojnych Republiki Mołdawii odbyli szkolenie dotyczące stosowania aplikacji do rejestrowania broni. W dniu 25 września 2015 r. departament ds. informatycznych gruzińskiego Ministerstwa Obrony przedstawił – po przeprowadzeniu wstępnych testów – listę pytań dotyczących funkcji aplikacji oraz poprosił o przeprowadzenie szkolenia z wykorzystaniem tej aplikacji; szkolenie to odbyło się w październiku 2015 r. Dalsze szkolenia przeznaczone dla urzędników z tadżyckiego Ministerstwa Obrony zorganizowano w listopadzie 2015 r., w tym samym miesiącu w Kirgistanie przeprowadzono szkolenie dla instruktorów.

⁽¹²⁾ Dz.U. L 297 z 26.10.2012, s. 29.

c) Afryka

Działanie nr 10: Działania w zakresie bezpieczeństwa fizycznego i zarządzania zapasami w celu zmniejszenia ryzyka nielegalnego handlu bronią strzelecką i lekką oraz amunicją do tych rodzajów broni w regionie Sahelu (decyzja Rady 2014/912/WPZiB⁽¹³⁾)

Rada Unii Europejskiej przyjęła decyzję 2014/912/WPZiB, w której ustalono, że trwający 36 miesięcy projekt będzie współfinansowany przez Biuro ONZ ds. Rozbrojenia (UNODA), a realizowany przez Regionalny Ośrodek ONZ ds. Pokoju i Rozbrojenia w Afryce (UNREC). Celem projektu jest przyczynienie się do zapewnienia bezpieczeństwa i stabilności w regionie Sahelu przez udzielenie pomocy Burkinie Faso, Czadowi, Mali, Mauretanii, Nigrowi i Nigerii w celu zapobiegania przekierowywaniu i nielegalnemu handlowi BSiL i amunicją do takiej broni, które są własnością rządu, przez poprawę bezpieczeństwa fizycznego i zarządzania zapasami. W szczególności ma on na celu wspieranie państw adresatów w opracowywaniu aktualnych przepisów, procedur administracyjnych i praktycznych standardowych procedur operacyjnych, stanowiących podstawy wzmocnionego bezpieczeństwa fizycznego i zarządzania zapasami, zgodnie z międzynarodowymi standardami w zakresie najlepszych praktyk; przyczyni się także do bezpośredniego wspierania realizacji działań związanych z zarządzaniem zapasami i bezpieczeństwem, gdyż przewiduje remonty magazynów, niszczenie nadwyżek przestarzałej bądź nielegalnej BSiL oraz pilotażowe wprowadzanie nowych technologii. Realizację tych działań rozpoczęto w 2016 r.

Działanie nr 11: Działania Regionalnego Centrum Broni Strzeleckiej i Lekkiej (RECSA) wspierające walkę z nielegalnym gromadzeniem broni palnej i amunicji oraz z nielegalnym handlem bronią palną i amunicją w Afryce

Wykorzystując środki finansowe z długookresowego komponentu Instrumentu na rzecz przyczyniania się do Stabilności i Pokoju (IcSP), UE w dalszym ciągu realizowała – za pośrednictwem Regionalnego Centrum Broni Strzeleckiej i Lekkiej w Regionie Wielkich Jezior i Rogu Afryki z siedzibą w Nairobi – projekt na rzecz walki z nielegalnym gromadzeniem broni palnej i amunicji oraz z nielegalnym handlem bronią palną i amunicją w Afryce. Projekt ten przyczynił się do realizacji komponentu „Pokój i Bezpieczeństwo” wspólnej strategii Afryka–UE. Po zakończeniu pierwszego etapu projektu w czerwcu 2013 r., w ramach którego wsparto między innymi struktury instytucjonalne i zdolności ustawodawcze w szeregu państw Afryki Wschodniej, w lipcu 2013 r. rozpoczął się etap drugi, którego celem jest wzmocnienie zdolności państw afrykańskich w zakresie skutecznego realizowania i koordynowania działań przeciwko rozprzestrzenianiu nielegalnej BSiL i handlowi nią. Projekt kontynuowano, prowadząc działania na rzecz budowania zdolności instytucjonalnych w połączeniu z szeregiem działań w zakresie skutecznego zarządzania BSiL (znakowanie, rejestrowanie, zarządzanie zapasami i niszczenie broni) oraz opracowywania informacji. Projekt zakłada również przeprowadzenie szerokiego zakresu działań zwiększających świadomość, seminariów i warsztatów dostarczających informacji na temat wszystkich aspektów protokołu z Nairobi oraz innych stosownych norm międzynarodowych oraz instrumentów regionalnych i subregionalnych. Regionalne Centrum Broni Strzeleckiej i Lekkiej również zapewniało – w ramach wizyt służących zwiększeniu świadomości – doradztwo w zakresie polityki i ram prawnych dotyczących walki z rozprzestrzenianiem BSiL oraz w zakresie tworzenia i zasad funkcjonowania krajowych instytucji ds. BSiL, takich jak krajowe komisje ds. BSiL i krajowe punkty kontaktowe. Wspomniane centrum udzielało także wsparcia Republice Konga i Malawi w opracowywaniu krajowych planów działania dotyczących BSiL. Dostarczyło ono również Ghanie, Mali, Somalii i Sudanowi maszyny do znakowania broni oraz przeprowadziło szkolenia w zakresie technik znakowania i stosownego oprogramowania przeznaczone dla Wybrzeża Kości Słoniowej, Ghany, Rwandy, Seszeli i Togo.

Działanie nr 12: Wspieranie władz libijskich w zabezpieczeniu zapasów broni konwencjonalnej i amunicji (decyzja Rady 2013/320/WPZiB⁽¹⁴⁾)

W dniu 24 czerwca 2013 r. Rada podjęła decyzję o zapewnieniu wsparcia UE w wysokości do 5 mln EUR, przeznaczonego na pomoc władzom Libii w realizacji zadania polegającego na zabezpieczeniu ogromnej ilości zapasów broni konwencjonalnej i amunicji. Zamiarem UE było zaoferowanie tego wsparcia, po to by pomóc właściwym organom Libii w powstrzymaniu dalszego niekontrolowanego rozprzestrzeniania broni konwencjonalnej i amunicji, które to zjawisko nadal pogłębia poczucie braku bezpieczeństwa w Libii, państwach sąsiadujących i w całym regionie. Koncepcja projektu

⁽¹³⁾ Dz.U. L 360 z 17.12.2014, s. 30.

⁽¹⁴⁾ Dz.U. L 173 z 26.6.2013, s. 54.

uwzględniała złożoną sytuację polityczną i związane z tym wyzwania w Libii, jak również konieczność zapewnienia odpowiedzialności na szczeblu krajowym i wzmocnienia pozycji partnerów lokalnych. Realizację projektu zaplanowano na pięć lat. Niestety ze względu na to, że od lipca 2014 r. warunki bezpieczeństwa w Libii znacznie się pogorszyły, we wrześniu 2015 r. decyzja Rady 2013/320/WPZiB została uchylona decyzją Rady (WPZiB) 2015/1521⁽¹⁵⁾.

Działanie nr 13: Wsparcie UE na rzecz realizacji mandatu ECOWAS dotyczącego zapewnienia pokoju, bezpieczeństwa i stabilności w regionie – pilotażowe programy zbierania broni

Ponieważ Afryka Zachodnia jest obszarem priorytetowym, ze względu na sytuację związaną z rozprzestrzenianiem BSiL mającej źródło w konflikcie libijskim i ze względu na stan bezpieczeństwa w Nigerii, a także ponieważ uznano, że pilnie i w sposób kompleksowy należy przeprowadzić demobilizację, rozbrojenie i reintegrację w całym regionie rzeki Mano oraz w saharijskiej części Sahelu, aby Wspólnotę Gospodarczą Państw Afryki Zachodniej (ECOWAS) wesprzeć przy wdrażaniu Konwencji ECOWAS w sprawie broni strzeleckiej i lekkiej, amunicji do tych rodzajów broni i innych powiązanych materiałów – w trzecim kwartale 2014 r. zainicjowano nowy projekt finansowany ze środków UE. Celem tego projektu jest usuwanie BSiL oraz promowanie projektów rozwojowych przez włączanie w te projekty członków społeczności objętych projektem pilotażowym w wybranych regionach sześciu państw członkowskich ECOWAS. To działanie, finansowane ze środków UE o wartości 5,56 mln EUR, zaplanowano na trzy lata – do 2017 r., i jest ono objęte programem parasolowym pod hasłem „Wsparcie UE na rzecz realizacji mandatu ECOWAS dotyczącego zapewnienia pokoju, bezpieczeństwa i stabilności w regionie”, a jego podmiotem wdrażającym jest UNDP (Program Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju). W ramach tego projektu realizowane będą „Pilotażowe programy zbierania broni” („Rozbrojenie a rozwój społeczności lokalnych” lub „Rozwój w zamian za broń”) w dwóch blokach obejmujących 6 państw, a mianowicie: północny Niger, Mali; Unię Rzeki Mano (zachodnią część Wybrzeża Kości Słoniowej; region Guinée forestière w Gwinei; wschodnią Liberię; północno-wschodnią część Sierra Leone); programy te będą uzupełnieniem innych inicjatyw, które są już wdrażane w kontekście strategii europejskiej na rzecz bezpieczeństwa i rozwoju w regionie Sahelu. Działania, które będą prowadzone w ramach wspomnianego projektu, obejmują: zwiększanie wiedzy społeczności na temat niebezpieczeństw, jakie wiążą się z nielegalnym rozprzestrzenianiem broni strzeleckiej i lekkiej oraz z przemocą z użyciem broni; zwiększenie zdolności instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo oraz zdolności społeczności do umacniania bezpieczeństwa, a przede wszystkim zachęcanie do dobrowolnego składania/zbierania broni, w zamian za co realizowane będą projekty rozwojowe angażujące społeczności.

d) Ameryka Środkowa

Działanie nr 14: Wsparcie UE na rzecz programu kontroli broni strzeleckiej i lekkiej w Ameryce Środkowej (CASAC)

UE kontynuowała realizację projektu wspierającego program kontroli broni strzeleckiej i lekkiej w Ameryce Środkowej (CASAC). W ramach długookresowego komponentu Instrumentu na rzecz przyczyniania się do Stabilności i Pokoju we wrześniu 2012 r. rozpoczęto drugi etap wsparcia wspomnianego projektu, przy czym partnerem wykonawczym projektu, uprzednio realizowanego przez UNDP, jest Komisja ds. Bezpieczeństwa Systemu Integracji Środkowoamerykańskiej (SICA) – *Instituto de Enseñanza para el Desarrollo Sostenible*. Projekt opracowano na podstawie ogólnie akceptowanych wniosków dotyczących głównych czynników przemocy w Ameryce Środkowej, tj. handlu narkotykami, przemocy wśród młodzieży i gangów młodzieżowych oraz powszechnej dostępności nielegalnej broni palnej. Chociaż rozwiązanie problemu nielegalnego handlu BSiL jest konkretnym celem obu programów CASAC, w projekcie uwzględniono również powiązane działania dotyczące przestępczości zorganizowanej, takie jak narkotyki, przemyt ludzi i pojazdów; kwestie te włącza się do programu większości szkoleń i badań. Ogólnie rzecz biorąc, zakres oddziaływania CASAC II jest przede wszystkim wart odnotowania, jeżeli chodzi o aspekty kontroli BSiL dotyczące egzekwowania prawa, przy założeniu, że zajęcie broni w regionie prowadzioby nie tylko do złagodzenia cierpienia, bólu i traumy ofiar, lecz także do ewentualnego pobudzenia wzrostu gospodarczego. Wkład wnoszony przez projekt UE w inicjatywę CASAC służy ustanowieniu podstaw struktury regionalnej oraz długoterminowej strategii w celu zwalczania nielegalnego handlu bronią w Ameryce Środkowej – zarówno na szczeblu krajowym, jak i regionalnym. Projekt jest wdrażany w Ameryce Środkowej i państwach sąsiadujących, ze szczególnym naciskiem na 8 państw członkowskich SICA (Belize, Republikę Dominikany, Gwatemalę, Honduras, Kostarykę, Nikaragę, Panamę i Salvador).

Na rok przed zakończeniem projektu wyniki inicjatywy CASAC II były – w następujących dziedzinach – lepsze niż zakładano: (i) zacieśniono operacyjną współpracę regionalną na rzecz walki z gromadzeniem, posiadaniem i przemytem BSiL; (ii) wzmocniono – pod względem systemu rejestrowania i kontroli BSiL – kontrolę broni sprawowaną przez jednostki krajowe i prowadzone przez nie śledztwa, aby usprawnić wymianę informacji na poziomie regionalnym oraz

⁽¹⁵⁾ Dz.U. L 239 z 15.9.2015, s. 142.

monitorowanie handlu BSiL przez zapewnianie szkoleń, dostarczanie technologii i sprzętu; (iii) poprawiono koordynację, normalizację i wdrażanie międzynarodowych, regionalnych i krajowych instrumentów związanych z BSiL. Cele te osiągnięto dzięki przeprowadzeniu szeregu działań, które były ukierunkowane na wszystkie kraje SIC A:

- krajowe kursy w zakresie likwidowania – w ramach strategii bezpieczeństwa dla Ameryki Środkowej – nielegalnych struktur, organizacji i sieci zajmujących się handlem BSiL; wykrywanie broni palnej i jej części w bagażach i kontenerach; w zakresie iArms, analiz DNA i pobierania odcisków palców,
- krajowe badania dotyczące handlu bronią i regionalne operacje w zakresie handlu BSiL (ORCA – *Operativos Regionales para Control de Armas*). Trzecia operacja w ramach ORCA doprowadziła do zatrzymania 6 014 osób i skonfiskowania 13 003 sztuki broni, 101 383 sztuk amunicji i 155 ładunków wybuchowych,
- projekt wzorcowych przepisów dotyczących broni palnej oraz wsparcie na rzecz 8 krajowych biur Interpolu.

Działanie nr 15: Wspieranie wdrażania w Ameryce Środkowej strategii bezpieczeństwa w zakresie zwalczania przestępstw związanych z bronią strzelecką i lekką oraz przemocy z użyciem broni, a także w zakresie zapobiegania tym zjawiskom

W okresie między styczniem 2012 r. a czerwcem 2015 r. Unia Europejska współfinansowała także projekt regionalny dotyczący wspierania wdrażania w Ameryce Środkowej strategii bezpieczeństwa w zakresie zwalczania przestępstw związanych z bronią strzelecką i lekką oraz przemocy z użyciem broni. Projekt ten skierowany był do 6 krajów Ameryki Środkowej (Gwatemali, Hondurasu, Kostaryki, Nikaragui, Panamy i Salwadoru) i miał przyczynić się do wdrożenia strategii bezpieczeństwa dla Ameryki Środkowej (ESCA), w szczególności jej komponentu dotyczącego zwalczania związanych z BSiL przestępstw oraz przemocy z użyciem broni. Cele projektu dotyczyły zwłaszcza następujących kwestii: (i) wspieranie tworzenia planu działania w zakresie wdrażania CASS na szczeblu krajowym; (ii) wzmocnienie krajowych komisji ds. kontroli BSiL oraz zapobiegania przemocy z użyciem broni (CNM – *Comisión Nacional Multidisciplinar*); (iii) propagowanie dyskusji oraz wymiany doświadczeń dotyczących kwestii granicznych w kontekście walki z nielegalnym handlem bronią; (iv) ustanowienie mechanizmu monitorowania, który pozwoli społeczeństwu obywatelskiemu nadzorować zobowiązania podjęte przez poszczególne państwa. Na partnera w realizacji tego projektu wyznaczono *Instituto de Enseñanza para el Desarrollo Sostenible* (IEPADES), a głównymi beneficjentami projektu są: rządy państw Ameryki Środkowej, SIC A, społeczeństwo obywatelskie państw Ameryki Środkowej reprezentowane przez Środkowoamerykańską Sieć na rzecz Budowania Pokoju i Bezpieczeństwa Ludzkiego (REDCEPAZ). Projekt ten uzyskał wsparcie w ramach Instrumentu na rzecz Przyczyniania się do Stabilności i Pokoju.

Plan działania:

1) **Skuteczny multilateralizm służący wypracowaniu globalnych, regionalnych i krajowych mechanizmów, które mają przeciwdziałać dostawom i destabilizującemu rozprzestrzenianiu BSiL i amunicji do tych rodzajów broni**

W zakresie umów/zorganizowanego dialogu

Działanie nr 16: Kwestie BSiL w ramach dialogów politycznych z państwami trzecimi i organizacjami regionalnymi oraz klauzule o BSiL

Kwestie BSiL były uwzględniane w programie wielu regularnych **dialogów politycznych UE z państwami trzecimi** i współpracy z organizacjami regionalnymi. W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem specjalny wysłannik ESDZ ds. nieproliferaacji i rozbrojenia, Jacek Bylica, odbył – w ramach dialogu politycznego na temat nieproliferaacji i rozbrojenia – spotkania z Brazylią, Egiptem, Izraelem, Japonią, Ligą Państw Arabskich, Republiką Korei i ze Stanami Zjednoczonymi. Przeprowadził również wiele innych dwustronnych konsultacji z różnymi podmiotami, w tym przy okazji wydarzeń takich, jak konferencja przeglądowa NPT 2015 w Nowym Jorku.

Zgodnie z przyjętymi w grudniu 2008 r. **konkluzjami Rady w sprawie włączenia kwestii BSiL do umów zawieranych przez UE z państwami trzecimi** prowadzono dalsze negocjacje w sprawie włączenia kwestii BSiL do odpowiednich umów z Kubą, Japonią i Malezją, a w grudniu rozpoczęto negocjacje w tej sprawie z Armenią. Negocjacje te m.in. skutecznie przyczyniają się do podnoszenia wiedzy na temat unijnej polityki dotyczącej BSiL, zapewniają forum dla zwiększenia wzajemnego zrozumienia odpowiednich stanowisk, a także sprzyjają nawiązywaniu w przyszłości rozmów na

szczeblu politycznym i na szczeblu ekspertów. Rozmowy te pozwalają również wskazać możliwe obszary przyszłej współpracy i zachęcają kraje partnerskie do poczynienia konkretnych postępów w skutecznym wdrażaniu istotnych instrumentów międzynarodowych w zakresie kontroli BSiL.

Plan działania:

1) Skuteczny multilateralizm służący wypracowaniu globalnych, regionalnych i krajowych mechanizmów, które mają przeciwdziałać dostawom i destabilizującemu rozprzestrzenianiu BSiL i amunicji do tych rodzajów broni

W Unii

Działanie nr 17: Inicjatywy Komisji Europejskiej w zakresie walki z nielegalnym handlem bronią palną

W 2015 r. Komisja kontynuowała realizację działań zawartych w komunikacie pt. „Broń palna a bezpieczeństwo wewnętrzne UE: ochrona obywateli i zakłócanie nielegalnego handlu”⁽¹⁶⁾ przyjętym w dniu 21 października 2013 r.

Trwa również wdrażanie planu działania UE dotyczącego broni palnej na lata 2014–2017, który Rada przyjęła w grudniu 2013 r. Europol utworzył punkt kontaktowy ds. handlu bronią palną i pracuje nad dogłębną analizą tej kwestii, a Europejskie Kolegium Policyjne przeprowadziło specjalne szkolenia z zakresu broni palnej.

Ataki terrorystyczne w Paryżu w listopadzie 2015 r. uświadomiły, że wdrożenie Europejskiej agencji bezpieczeństwa, przyjętej 28 kwietnia 2015 r.⁽¹⁷⁾, jest niezwykle pilne. Komisja przyspieszyła realizację działań związanych ze zwalczaniem terroryzmu i radykalizacji postaw, w szczególności w celu rozwiązania problemu handlu bronią palną i materiałami wybuchowymi oraz wykorzystywania ich. W tygodniu po atakach w Paryżu Komisja przyjęła dwa kluczowe wnioski dotyczące aktów prawnych: przegląd dyrektywy w sprawie broni palnej 91/477/EWG (COM(2015) 750 final)⁽¹⁸⁾ oraz rozporządzenie wykonawcze Komisji w sprawie pozbawiania broni palnej cech użytkowych (UE) 2015/2403⁽¹⁹⁾ z dnia 15 grudnia 2015 r.

W dniu 2 grudnia 2015 r. Komisja przyjęła plan działania mający wzmocnić walkę z nielegalnym handlem bronią palną i materiałami wybuchowymi oraz ich wykorzystywaniem do celów niezgodnych z prawem (COM(2015) 624 final)⁽²⁰⁾. Ten zestaw środków opiera się na czterech priorytetach i określa działania, które należy koniecznie uwzględnić w opracowanych dotychczas staraniach w celu wypełnienia luk na wszystkich etapach działania organów ścigania: ocena nowych zagrożeń, najlepiej dostosowane działania operacyjne, wykorzystywanie w pełni narzędzi wymiany informacji i współpraca międzynarodowa.

W celu zwiększenia bezpieczeństwa materiałów wybuchowych absolutnie pierwszorzędne znaczenie ma zagwarantowanie pełnego wdrożenia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 98/2013⁽²¹⁾ z dnia 15 stycznia 2013 r. w sprawie prekursorów materiałów wybuchowych. Ogranicza ono dostęp do niebezpiecznych chemikaliów i pozwala policji już na wczesnym etapie prowadzić dochodzenia w sprawie podejrzanych transakcji i innych incydentów. W tym celu należy wzmocnić ścisłą współpracę z państwami członkowskimi i współdziałanie w łańcuchu dostaw prekursorów. Ponadto Komisja zamierza przyspieszyć przegląd rozporządzenia, pierwotnie planowany na 2017 r., i rozważa podjęcie dalszych działań, aby zaostrzyć ograniczenia i kontrole dotyczące prekursorów materiałów wybuchowych.

Pod uwagę brany jest także wpływ nowych technologii na potencjalną dostępność broni palnej i materiałów wybuchowych. Komisja będzie wspierać kompleksową ocenę skutków nowych innowacji technologicznych we współpracy z sektorem broni palnej i właściwymi krajowymi organami ścigania. Dotyczy to drukarek 3D, sprzedaży online oraz ryzyka przekierowywania towarów z legalnego handlu.

W planie działania ujęto również specjalny rozdział dotyczący działań zewnętrznych oraz procesu rozszerzenia, aby poruszyć kwestię współpracy z państwami trzecimi oraz zagrożenia związane z przekierowywaniem towarów z państw trzecich. Komisja rozważa wzmocnienie działań operacyjnych z partnerami z Bałkanów Zachodnich, zgodnie z założeniami planu działania w sprawie broni palnej przyjętego w 2014 r. Obecna niestabilna sytuacja w regionie Bliskiego Wschodu

⁽¹⁶⁾ COM(2013) 0716 final.

⁽¹⁷⁾ COM(2015) 185 final.

⁽¹⁸⁾ COM(2015) 0750 final.

⁽¹⁹⁾ Dz.U. L 333 z 19.12.2015, s. 62.

⁽²⁰⁾ COM(2015) 624 final.

⁽²¹⁾ Dz.U. L 39 z 9.2.2013, s. 1.

i Afryki Północnej, w szczególności przedłużające się konflikty w Libii i Syrii, oznacza, że w ostatnich latach nielegalny handel bronią palną w tym regionie drastycznie się nasilił. Komisja rozpoczęła już rozmowy w celu zbadania możliwości przyszłej współpracy z tymi państwami, ponieważ tak nagłe i ogromne zapotrzebowanie na broń palną w bezpośrednim sąsiedztwie UE wiąże się z poważnymi długoterminowymi zagrożeniami dla bezpieczeństwa UE i wymaga szybkiego podjęcia stosownych kroków. Szczególną uwagę poświęcono również przyszłemu dialogowi z regionem Sahelu i z Ligą Państw Arabskich oraz z organizacjami międzynarodowymi.

ZAŁĄCZNIK

Zestawienie działań w zakresie kontroli BSIL podjętych przez instytucje UE w 2015 r.

Działanie	Państwa-beneficjenci				Nr ref. projektu	Podmiot z UE	Agencja wykonawcza	Kwota przeznaczona (1)
	Afryka	Azja	Ameryka	Europa				
Działanie nr 1: Udział UE w drugim spotkaniu ekspertów rządowych w zakresie programu działania ONZ						ESDZ		
Działanie nr 2: iARMS – wspieranie utworzenia bazy danych do śledzenia i identyfikowania zagubionej, ukradzionej, sprzedanej i przemyconej broni palnej oraz wspieranie zarządzania tą bazą (iARMS)	Kamerun, Zimbabwe		Salwador	Francja, Portugalia	IFIS/2014/350723	Instrument na rzecz Przyczyniania się do Stabilności i Pokoju	Interpol	1 500 000
Działanie nr 3: iTrace – globalny mechanizm raportowania w zakresie nielegalnych transferów broni strzeleckiej i lekkiej i innej nielegalnej broni konwencjonalnej oraz amunicji w celu zmniejszenia ryzyka nielegalnego handlu nimi	Czad, Demokratyczna Republika Konga, Egipt, Libia, Mali, Niger, Republika Środkowoafrykańska, Republika Wybrzeża Kości Słoniowej, Somalia, Somaliland, Sudan Południowy, Sudan, Uganda	Irak, Liban, Mianmar/Birma, Nepal, Syria, Zjednoczone Emiraty Arabskie	Kolumbia, Jamajka		Decyzja Rady 2013/698/WPZIB	Rada	Conflict Armament Research	2 530 684
Działanie nr 4: Działania UE wspierające wdrożenie Traktatu o handlu bronią w ramach europejskiej strategii bezpieczeństwa	Burkina Faso, Benin, członkowie ECO-WAS (*), Ghana, Senegal, Togo	Filipiny, Gruzja, członkowie UNRCPD (**)	Jamajka, Kostaryka, Peru		Decyzja Rady 2013/768/WPZIB	Rada	BAFA	5 200 000

Działanie	Państwa-beneficjenci				Nr ref. projektu	Podmiot z UE	Agencja wykonawcza	Kwota przeznaczona (1)
	Afryka	Azja	Ameryka	Europa				
Działanie nr 5: Propagowanie skutecznych kontroli wywozu uzbrojenia poprzez propagowanie wśród państw trzecich zasad i kryteriów wspólnego stanowiska 2008/944/WPZiB				Europa	Decyzja Rady 2015/2309/WPZiB	Rada	BAFA	999 000
Działanie nr 6: Zwalczanie transnarodowego nielegalnego handlu bronią poprzez wdrożenie Konwencji NZ przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej (UNTOC) i uzupelniającego ją protokołu o handlu bronią	Benin, Burkina Faso, Ghana, Mauretania, Senegal, Togo		Argentyna, Boliwia, Brazylia, Chile, Ekwador, Paragwaj, Urugwaj		IFS/2010/259204	Instrument na rzecz Przyczyniania się do Stabilności i Pokoju	Biuro NZ ds. Narkotyków i Przestępczości	2 300 000
Działanie nr 7: Działania SEESAC (Centrum Kontroli Broni Strzeleckiej i Lekkiej dla Europy Wschodniej i Południowo-Wschodniej) w zakresie rozbrojenia i kontroli zbrojeń w Europie Południowo-Wschodniej				Albania, Bośnia i Hercegowina, była jugosłowiańska republika Macedonii, Czarnogóra, Kosowo (2), Republika Mołdawii, Republika Serbii	Decyzja Rady 2013/730/WPZiB	Rada	SEESAC poprzez UNDP	5 127 650
Działanie nr 8: Projekt w zakresie niszczenia amunicji wybuchowej i pozostałości wojennych w Bośni i Hercegowinie (EX-PLODE)				Bośnia i Hercegowina		Instrument na rzecz Przyczyniania się do Stabilności i Pokoju	UNDP	4 604 830
Działanie nr 9: Działania zmniejszające ryzyko nielegalnego handlu bronią strzelecką i lekką i jej nadmiernego gro madzenia w regionie Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE)	Kirgistan, Tadżykistan			Białoruś, Bośnia i Hercegowina, Грузия, Republika Mołdawii, Ukraina	Decyzja Rady 2012/662/WPZiB	Rada	Sekretariat OBWE oraz Biuro UNDP na Białorusi	1 680 000

Działanie	Państwa-beneficjenci				Nr ref. projektu	Podmiot z UE	Agencja wykonawcza	Kwota przeznaczona (1)
	Afryka	Azja	Ameryka	Europa				
Działanie nr 10: Działania w zakresie bezpieczeństwa fizycznego i zarządzania zapasami w celu zmniejszenia ryzyka nielegalnego handlu bronią strzelecką i lekką oraz amunicją do tych rodzajów broni w regionie Sahelu	Burkina Faso, Czad, Mali, Mauritania, Niger, Nigeria				Decyzja Rady 2014/912/WPZIB	Rada	UNODA poprzez UNREC	3 561 257
Działanie nr 11: Działania Regionalnego Centrum Broni Strzeleckiej i Lekkiej (RECSEA) wspierające walkę z nielegalnym gromadzeniem broni palnej i amunicji oraz z nielegalnym handlem bronią palną i amunicją w Afryce	Ghana, Malawi, Mali, Republika Konga, Republika Wybrzeża Kości Słoniowej, Rwanda, Seszele, Somalia, Sudan, Togo				IFS/2012/307026	Instrument na rzecz Przyczyniania się do Stabilności i Pokoju	RECSA	2 700 000
Działanie nr 12: Wspieranie władz libijskich w zabezpieczeniu zapasów broni konwencjonalnej i amunicji (odroczone ze względu na stan bezpieczeństwa)	Libia				Decyzja Rady 2013/320/WPZIB	Rada	Agencja Współpracy Międzynarodowej (GIZ)	5 000 000
Działanie nr 13: Wsparcie UE na rzecz realizacji mandatu ECO-WAS dotyczącego zapewnienia pokoju, bezpieczeństwa i stabilności w regionie – pilotażowe programy zbierania broni	Mali, Niger, Unia Rzeki Mano (***)				EDF/2014/345376	EFR	UNDP	5 560 000
Działanie nr 14: Wsparcie UE na rzecz programu kontroli broni strzeleckiej i lekkiej w Ameryce Środkowej (CASAC)	Belize, Gwatemala, Honduras, Kostaryka, Nikaragua, Panama, Republika Dominikańska, Salwador				IFS/2012/288331	Instrument na rzecz Przyczyniania się do Stabilności i Pokoju	CASAC	2 300 000

Działanie	Państwa-beneficjenci				Nr ref. projektu	Podmiot z UE	Agencja wykonawcza	Kwota przeznaczona ⁽¹⁾
	Afryka	Azja	Ameryka	Europa				
Działanie nr 15: Wspieranie wdrażania w Ameryce Środkowej strategii bezpieczeństwa w zakresie zwalczania przestępstw związanych z bronią strzelecką i lekką oraz przemyocy z użyciem broni, a także w zakresie zapobiegania tym zjawiskom		Gwatemala, Honduras, Kostaryka, Nikaragua, Panama, Salwador			IFS-RRM/2011/278911	Instrument na rzecz Przyczyniania się do Stabilności i Pokoju	IEPADES	650 000
Działanie nr 16: Kwestie broni strzeleckiej i lekkiej w ramach dialogów politycznych z państwami trzecimi i organizacjami regionalnymi oraz klauzule o broni strzeleckiej i lekkiej	Armenia, Japonia, Maleszja	Kuba				ESDZ		
Działanie nr 17: Inicjatywy Komisji Europejskiej w zakresie walki z nielegalnym handlem bronią palną			Balkany Zachodnie			DG do Spraw Wewnętrznych		

(*) Czad, Gabon, Gwinea Równikowa, Kamerun, Mauretania.

(**) Regionalny Ośrodek ONZ ds. Pokoju i Rozbrojenia w Azji i w rejonie Pacyfiku, z wyjątkiem Kazachstanu, Kirgistanu, Tadżykistanu, Turkmenistanu i Uzbekistanu.

(***) Zachodnia część Wybrzeża Kości Słoniowej, region *Guinée forestière* w Gwinei, wschodnia część Liberii, północno-wschodnia część Sierra Leone.

(1) Na cały okres realizacji projektu, nie tylko na 2015 r.

(2) Odniesienia do Kosowa należy rozumieć w kontekście rezolucji Rady Bezpieczeństwa 1244 (1999).